

Tauta stipresnė už valdžią

Giedrius Baranausko nuotr.

Daugiau nei pusšimtį metų darbo stažą kultūros srityje turinti Jonišio rajono garbės pilietė 70-metė Danguolė Žalakenė, net ir susidūrusi su valdžios vykdomu kultūros genocidu, tiki, kad kultūros žmonių entuziazmas ir fanatiškas atsidavimas darbui yra kur kas stipresni už nepamatuotus valdžios sprendimus.

R Sidas AKSOMAITIS
„Respublikos“ žurnalistas

Ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje garsiam tautinių šokių ansambliui „Jievaras“ nuo 1978-ųjų vadovaujanti veikli joniškietė turi pagrindą tikėti žmonių entuziazmo jėga - ansamblyje šokančios garbaus amžiaus poros į koncertus veržiasi net tada, kai dėl sušlubavusios sveikatos atsiduria lignoninėje. Ar sugebės tokį potencialą perimti šių dienų jaunimas?

- Lietuviai šią dieną emigruoja ištaisais kaimais, Lietuva tuštėja. Kodėl spaudimą išgyvenusi mūsų šalis nyksta atkūrusi nepriklausomybę?

- Labai protingai daro tie lietuviai, kurie emigruoja. Nes Lietuvoje nebeliko dėmesio žmogui, nes žmogus mūsų šalyje jau nebeįgali sudurti galo su galu. Lietuva ritasi į bedugnę. Jeigu aktorius Lietuvoje gauna tik 414 litų pensijos, tai kaip jam išgyventi?! Maisto kainos kyla,

mokesčiai didėja, viskas taip baisu... Tokios netvarkos, kokia dabar yra Lietuvoje, dar nesu mačiusi. Visą laik domėjausi politika. Dvi kadencijas buvau ir Jonišio rajono tarybos narė, nes tikėjausi, kad galima kažką padaryti žmonių labui. Nieko negalima padaryti. Jei esi valdančiojoje koalicijoje - privalai šokti pagal jos dūdelę, jei esi opozicijoje - tavo balso niekas taip ir neišgirs. Liūdna, bet šiandienėje Lietuvoje nereikalingi specialistai. Gerą darbą šiandien gausi, jei esi valdančiosios partijos narys arba jei turi dėdę ar tetą šiltame poste. Kol mes, senoji karta, dar vežame, kultūros vežimą dar išgalime pavilkti, o paskui išliks tik profesionalūs samdomi kolektyvai. Sunku suvokti, iš kur kultūros centrai gaus pinigų kone kiekvienai priemonei samdyti kolektyvus. Žmonės į meno saviveiklos kolektyvus jau ateina, kad save išreikštų. Mano vadovaujamame „Jievaro“ kolektyve dalis porų šoka jau daugiau nei tris dešimtmečius: jie ateina, kad praleistų laiką, pabendrautų, pasirodytų. Deja, tokie saviveiklininkai valstybei šiandien tampa neberekalingi.

- Ką daryti, kad Tėvynėje likę lietuviai išlaikytų savo tapatybę ir vertybes, kurias protėviai perduodavo iš kartos į kartą?

- Valdžia turėtų sudaryti tokias sąlygas, kad žmonės galėtų dirbti, o nebūtų verčiami vaikščioti ir mal-

dauti išmaldos. Birželio mėnesį Jonišio rajone vyko tarptautinis meno mėgėjų kolektyvų festivalis „Draugų būryje“, į kurį kvietėme kolektyvus iš tų miestų, su kuriais bendradarbiauja mūsų rajono savivaldybė. Kultūros ministerijos rėmimo fondas festivaliui organizuoti teskyrė 4 tūkst. litų, dar 8 tūkst. litų iš geros valios žmonių turėjome susirinkti patys. O juk ieškant rėmėjų būna visko: kartais ir aprėkia kaip šunį. Tada belieka išėjus į gatvę nusišluostyti ašaras ir eiti toliau. Tautinių vertybių išsaugojimas turėtų būti ne pavienių entuziastų, bet visos valstybės prioritetas.

- Kas stumia Lietuvą į bedugnę, kurioje nematyti prosvaisčių?

- Visos valdžios pastangos nėra nukreiptos tam, kad eiliniam žmogui būtų lengviau gyventi. Esantieji valdžioje stengiasi tik, kad jiems patiems būtų geriau. Man nesuvokiama, kodėl taip yra, kodėl nesivadovaujama vienybe. Net ir tokiam mažame kolektyve kaip mūsų „Jievaras“ vienybė yra aukščiau už viską. Jei kam nors iš kolektyvo narių prireikia pagalbos, mes visi stojame to žmogaus pusėn. Tačiau takoskyra tarp valdžios ir paprastų žmonių didžiulė. Iš valdžios esu sulaukusi tik rajono garbės pilietės vardo. Kai kam gali atrodyti, kad garbės piliečiai gauna pinigų ar dar kokių privilegijų, ta-

čiau vienintelė privilegija - būti palaidotam pagrindinėse kapinėse. Visą gyvenimą paaukojavau kultūrai: mano tikrieji namai buvo darbe, neturėjau laiko šeimai, susilaukiau sūnaus, bet jam, kaip ir man, užteko proto ateiti dirbti į kultūros sritį. Ar reikia Seimui ir Vyriausybei kultūros respublikos? Nereikia. Pristatykite tūkstančiais litų įvertintų vamzdžių kaip Vilniuje ir bus gerai. Ir žmonės turės progą pasijuokti, nes daugelis tokių vamzdžių galėtų ir už dyką pastatyti.

- Ar teisingu keliu eina šalies valdžia, uždarinėdama mokyklas ir aiškindama, kad šitaip vykdo švietimo reformą?

- Kai mokykloje lieka vos pusšimtis moksleivių, žinoma, kad lengviausias sprendimas yra ją uždaryti. Tačiau derėtų žvelgti ne tik į pasekmes, bet ir į tokio rezultato priežastis. Tą pačią problemą jau galima spręsti ir iš kitos pusės: jei jauniems žmonėms būtų sudarytos sąlygos likti ir išgyventi savo gimtuosiuose kaimuose, būtų ir vaikų, užtektų ir moksleivių. Deja, valdžia eina lengviausiu keliu - griaua. Tokia valdžia tiktų tikrai bambalą mušti. Jiems ateitis gi nerūpi. O kodėl jiems negriauti, jeigu jie žino, kad po jų į valdžią ateis kiti? O tiems, kurie ateis ir norės atstatyti, bus jau nebeįmanoma prikelti plytų krūvomis paverstas mokyklas. Genocidas Lietuvoje vykdomas viso-

mis kryptimis - ne tik švietimo sistemoje. Jau nėra ką kalbėti apie pensininkus. Štai Rusijos pensininkai per metus gauna du gydymuosius kelialapius, o nuo ateinančių metų pensijos ten didės 1,6 karto. Lietuvoje daroma viskas, kad tik pensininkai greičiau išmirtų ir būtų ramu. Pensininkai mūsų šalyje priversti jaustis našta valstybei. Kaip valdžios atstovams dar ranka galėjo pakilti sumažinti pensiją žmonėms, kurie tik iš pensijos ir gyvena?! Būtų galima dar pateisinti pensijų sumažinimą dirbantiems pensininkams, tačiau atimti paskutinį kąsnį iš nedirbančio...

- Galbūt Lietuvą nuo išnykimo dar galėtų apsaugoti didesnis dėmesys šeimai - tvirtos valstybės pagrindui?

- Ar rūpinasi kas tuo? Daugiau dėmesio ir tolerancijos šiandien reikalaujama homoseksualams, o ne tradicinėms šeimoms. Man homoseksualai nekludo, bet tegul ir jie niekam nekludo. Deja, valdžiai nusišpjauti į šeimas. Pažiūrėkite, kiek sumažėjo valstybės parama jaunoms šeimoms, ar gali aprūpinti savo kūdikius jauni tėvai iš tų išmokų? Mūsų valstybė tik skatina demografinės padėties blogėjimą. Esu už tradicines šeimas, nes matau savo vadovaujamame kolektyve labai daug gražių šeimų: ir jų vaikai šoka, ir anūikai šoka, ir susituokia bešokdami. Žmonės šoka, kartu išgyvenę jau po 35-40 metų. Vyriausiam mūsų šokėjui - jau 75-eri, bet pamatytumėte, kaip jis šoka... Pasiuokojimo netrūksta nė vienam mūsų šokėjui - net ir iš lignoninių palatų jie veržiasi koncertuoti. Kai vienam šokėjui sušlubavo širdis ir jis atsidūrė lignoninėje, žmona gydytojų pirmiausiai teiravosi, ar jis galės šokti! Iš 13 šokėjų porų mūsų kolektyve net 12 yra sutuoktinių poros. Savo pavyzdžiu norime parodyti, kokios gražios ir darnios gali būti šeimos. Juk jei sutuoktiniai bus geri vienas kitam, gerumas iš jų sklisis ir darbe, tai atsilieps ir pasiekimams įvairiose srityse. Susiklausymas šeimoje yra didžiulė vertybė, ant kurios ir statomas gyvenimas, puoselėjama kultūra.

- Ar ateities kartos neliks prie kultūros griuvėsių, jei šiandien tautinių tradicijų puoselėjimą palaiko tik pavieniai fanatiškai nusiteikę entuziastai?

- Manau, kad kultūros žmonių entuziazmas ir fanatiškas atsidavimas darbui yra kur kas stipresnis už nepamatuotus valdžios sprendimus. Tas fanatizmas - stipresnis už žlugdymą, kurio sulaukiame iš valdžios. Deja, mūsų tautai dar trūksta pilietiško. Norint ką nors išsaugoti, reikia mokėti apginti. Todėl, besizavėdama graikų padeonstruotą pilietišku, tikiu, kad jų pavyzdžiu paseks ir lietuviai. Tikiu, kad Lietuvos žmonės pakils į protesto akcijas prieš bukaprotiškus valdžios sprendimus ir daugiau neleis vykdyti tokio genocido, kuris vykdomas dabar.

Neramumai Europoje: priežastys, pasekmės, tendencijos

Šiandien ŽALGIRIO NACIONALINIO PASIPRIEŠINIMO JUDĖJIMO apskritojo stalo tema: „Neramumai Europoje: priežastys, pasekmės, tendencijos“. Mūsų svečiai: europarlamentaras Zigmantas BALČYTIS, ekonomistas profesorius Povilas GYLYS, teisininkas profesorius Alfonsas VAIŠVILA ir Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras Rolandas PAULAUŠKAS. Diskusiją vedė Gediminas JAKAVONIS.

G. JAKAVONIS: Dabartinė padėtis Europoje gerokai skiriasi nuo tos, kokią mes įsivaizdavome prieš 20 metų: Graikijoje, Portugalijoje, Ispanijoje žmonės išeina į gatves. Europoje ne tik Europoje - Jungtinėse Valstijose, Volstrite, taip pat. Tai kas vis dėlto?

Z. BALČYTIS: Taip jau atsitiko, kad daugybę dešimtmečių mes gyvenome be karo, labai laisvoje visuomenėje. Buvo įvairių koncepcijų. Viena jų, Miltono Fridmeno (Milton Friedman), teigė, kad viską sutvarkys laisvoji rinka ir valstybė turi kuo mažiau kištis, bet per daugybę metų ji vis dėlto nepasiteisino, tai dabar pripažįsta ir patys didžiausi ekonomistai. Tam tikra bankų veikla iš esmės buvo nekontroliuojama, o kai imta mėginti bankus kontroliuoti, šie įkūrė antrinius fondus. Pati ekonominė sistema sukūrė vadinamąją finansinę ekonomiką, kuri nėra pagrįsta realiomis materialinėmis vertybėmis. Daugiausia pinigų buvo įdėta į Afrikos valstybes, šios trisdešimt metų plėtojo savo ekonomiką ir tikrai nesijaudino dėl to, kaip gyvens ateityje. Manychiau, tai ir sukėlė tam tikrų problemų pasaulio mastu. Žinome, kad tam tikrų problemų turi ir JAV santykiuose su kitais regionais, ta pati Kinija labai sparčiai vystėsi, bet taip pat investavo į kai kurias gana problemiškas sritis. Taigi šiandien visi mes esame surišti viena virvute ir reikia ieškoti būdų, kaip išspręsti šią situaciją.

PGYLYS: Pasaulis išgyvena tokią pažintinę jutiminę krizę. M. Fridmenas ir kiti individualistinės mąstysenos žmonės manė, kad rinka viską išspręs ir kiekvienas iš mūsų turi rūpintis tik savo reikalais. Tai ir sukėlė viešųjų reikalų krizę. Viešieji, arba bendrieji, reikalai šeimoje, bendruomenėje, valstybėse, visoje Europoje nėra patenkinamai sprendžiami. Visi tikėjosi, kad viskas išsispręs savaime. Kai kas sako, kad tie, kurie kūrė Europos Sąjungą, galbūt manė, kad kai ateis sunkūs lai-

kai, kiekviena politikų karta išspręs savo meto problemas. O gal tai buvo tiesiog iki galo nesuprasta tiesa - kas ta Europos Sąjunga, kam ji kuriama, ar galima ją kurti demokratijos deficito sąlygomis ir pan. Rinkos fundamentalizmas, mūsų Laisvosios rinkos institutas, Investuotojų forumas, individualistinė nuostata žiniasklaidoje ir lėmė tai, kad kiekvieną kartą tenka karštligiškai spręsti problemas. Buvo tokia nuojauta, kad specialiai laukiama paskutinės minutės priimant tuos sprendimus, kurie neišvengiami. Nes Europos Sąjunga griūva - euro zonos griūtis yra ES griūtis pradžia. Reikia pasvarstyti, ar iš tikrųjų priimami sprendimai gali išgelbėti euro zoną ir vieningos Europos idėją.

A. VAIŠVILA: Manychiau, kad nieko naujo neįvyko, ši situacija yra modernizuotas XIX amžiaus kairiojo liberalizmo padarinys. Vakaruose neliko teisės tapatybės. Teisė visada buvo siejama su teisingumu, o teisė su teisingumu visą laiką sutapdavo tik dėl to, kad turėjo tą pačią vidaus struktūrą - buvo leidimų ir paliepiamų pusiausvyra. Tai reiškia, kad žmogus gali vartoti tiek, kiek jis yra įvykdęs pareigų, t.y. kiek jis yra sukūręs to vartojimo gėrio. Bet štai Vakarai nuo pat liberalizmo laikų mano, kad žmogus turi teises. Šitos teisės, atskirtos nuo pareigų, praranda savo tapatybę, ir jau mes kalbame ne apie teises, o apie privilegijas, kurias kiti žmonės savo darbu ir pastangomis turi užtikrinti. Dabar mes Vakaruose turime dvi teisės koncepcijas, teisės kaip standarto nėra. Vadinasi, kiekviename teismo sprendime, kiekviename įstatyme kyla vis nauja teisė, neturime bendros vertybinės sistemos, tik pabiras. Kodėl mums dabar tos koncepcijos pabiros reikalingos? Vakaruose mes jau priversti pakartoti tą trivialią marksizmo tezę, kad šitame pasaulyje niekas kitas nevaldo, tik tas, kuris turi gamybos priemones. Turintieji gamybos priemones yra suinteresuoti kuo daugiau ga-

minti, o jeigu norima daugiau gaminti, būtinai reikia vartoti. Todėl štai dabar mes matome, kad Vakaruose yra didžiulis vartojimo bumas, to proceso ideologija - būtent žmogaus teisės. Visi stengiasi kuo daugiau vartoti, masiškai imami dalyti kreditai tam vartojimui palaikyti. Populiarus amerikiečių sociologas Neisbutas suformulavo labai paradoksišią tezę: iki šiol ateitį kūrė mūsų praeities ir dabarties darbas, o štai dabar dėl mokslinės techninės pažangos ir dėl liberalizmo šis santykis pasikeitė - dabartį kuria ateities darbas. O kas ta ateitis? Tai yra kreditai. Vadinasi, mūsų pareigų vykdymas nukeltas į ateitį. O kadangi ateitis, kaip žinote, neapibrėžta, gebėjimas grąžinti kreditus sunkiai prognozuojamas. Žmonės staiga netenka darbo, susserga, pralaimi konkurencinėje kovoje. Pareigos lieka, galimybių vykdyti tas pareigas nelieka. Graikijoje

automatizuoti ir paskui kompiuterizuoti, daug žmonių tapo nereikalingi ir liko be darbo. Antra, progresuojant žemės ūkiui, daugybė žmonių iš kaimo perėjo į miestą, jiems taip pat reikėjo rasti vietą. Išėjus rasta - daugėjo biurokratų ir buvo kuriamas va šitas glamūrinis niekuo nepagrįstas gyvenimas. Maža to, sugalvota perkelti gamybą ten, kur mažesnės sąnaudos. Ji buvo perkelta iš JAV, iš Europos Sąjungos į Kiniją ir panašias valstybes, taip dar labiau apsunkinant tų nereikalingų žmonių būvį. Tai aciū Dievui, kad gimstamumas sumažėjo. Bet atsirado noras gyventi glamūriškai. Jau net gydytojo specialybė Vakaruose pasidarė neprestizinė, niekas nenori dirbti atsakingų ar sunkių darbų. Tuomet pritrūko darbo rankų. Paradoksas: viena vertus, yra 10 proc. bedarbių Europos Sąjungoje, kita vertus, nėra kam dirbti. Vakarai prisikvietė imigrantų,

žasčių vyriausybės rinkose labai lengvai galėjo skolintis pinigus ir dešimtmečiais šiais skolintais pinigais palaikyti vartojimą, išlaikyti daugelį šitų iš esmės nereikalingų specialybių žmonių. Kokie viso to rezultatai? Jungtinių Valstijų valstybės skola - 15 trilijonų, vienam amerikiečiui tenka 47 tūkst. dolerių šios skolos, lietuviui tenka tik 4 tūkst., ir tai tik pastaraisiais metais.

Laikotarpiu prieš skolinantis Andriui Kubiliui lietuvis, palyginti su amerikiečiu, iš esmės buvo nieko neskolingas. Europos Sąjungos valstybėse - Prancūzijoje, Italijoje, Vokietijoje - situacija ta pati, vienam žmogui skola siekia apie 30-40 tūkst. dolerių, t.y. dešimt kartų daugiau negu vienam lietuviui. Trumpai tariant, problemos buvo sprendžiamos ne dirbant, ne gaminant produktus, o vartojant ir gyvenant glamūrinį gyvenimą iš skolintų pinigų.

Z. BALČYTIS: Sutinku, kad paskolos buvo sugalvotos vartojimui skatinti. Bet vis dėlto mes turime pripažinti ir teigiamus dalykus. Tiek Lietuva, tiek Vokietija ar Prancūzija puikiai supranta, kad pasaulio negalima suskaidyti į labai mažas teritorijas. Tos pačios JAV labai suinteresuotos, kad Europos Sąjunga išliktų. Yra kur kas geriau, kad pasaulis pasidalytų į tam tikrus regionus, kad būtų užtikrintas stabilumas juose. Ta pati Kinija, Indija linkusios diskutuoti. Manau, dabartinę tokią situaciją lėmė, kaip buvo minėta, tam tikri praeities sprendimai ir, ko gero, nekorektiškumas arba ne itin geras supratimas, arba tiesiog netikėjimas, kad taip gali atsitikti. Ir šiandien, aišku, mes neturime kito kelio, kaip tik mėginti pertvarkyti daugelį savo sričių. Esu įsitikinęs, ne be reikalo sukurtas euro zonos mechanizmas - valstybės ateityje vis dėlto privalės atiduoti dalį savo funkcijų koordinuojant ekonomines, energetines, saugumo ir pan. strategijas. Natūralu, kad bus kokia nors fiskalinė institucija, ir Finansų ministerija turėtų būti. Mokesčių sistema turėtų būti gerokai ryškesnė. Taip ateityje pasieksime bendrą ekonomikos atsivąvimą, tuomet galėtume efektyviau naudoti turimus išteklius. Manau, dabar kaip tik yra kuriamos visiškai naujos vizijos.

► Mes visi kartu šiandien turime mėginti sutelkti intelekto, gamybos potencialą, galbūt ir pinigus

Zigmantas BALČYTIS
Europarlamentaras

matome paradoksišią situaciją: žmonės protestuoja prieš Vyriausybę nežinodami, prieš ką jie iš tikro protestuoja. Juk jie reikalauja palaikyti tą patį vartojimo lygį, koks buvo imant kreditus. Vyriausybės dabar ragina prisiminti teisę, kad vartojimas turi būti subalansuotas, atitikti mūsų vykdomas pareigas, bet kyla didžiulė nuostaba ir kova už žmogaus pseudoteises. Visa Europa serga, nebėra teisės kaip leidimo ir paliepiamo pusiausvyros. Vadinasi, vartotojų visuomenė pasidarė agresyvi ne tik kitų tautų, bet ir ateinančių kartų atžvilgiu. Ateinančios kartos turės mokėti už dabartinį mūsų vartojimo lygį.

G. JAKAVONIS: Strasbūre yra Europos Žmogaus Teisių Teismas, o žmogaus pareigų teismo lygį ir niekas neįkūrė.

R. PAULAUŠKAS: Pasiziūrėkime pastaruosius 50-60 metų Europoje. Su kokia pirmiausia problema susidūrė civilizacija? Ėmus gamybą

kitos kultūros, kitos civilizacijos atstovų, bet šie važiuodavo dažniausiai ne tų juodų darbų dirbti, o gauti to glamūrinio gyvenimo, vartoti.

Problema dar labiau padidėjo. Kuo buvo maitinama šita masė nieko nedirbančių žmonių? Tie nereikalingi žmonės nuėjo į paslaugų sferą. Kodėl taip atsitiko? Dėl pačios demokratinės sistemos - kiekviena valdžia, renkama kas ketverius metus, atsiradus galimybei naudoti niekuo nepadengtus pinigus, labai lengvai žarstėsi pažadais. Bet iš kur atsirado tie pinigai? Štai keletas faktų. 1971 metais panaikinamas aukso standartas, pinigai niekuo nėra padengti. Apie 1970 metus valstybės ėmė skolintis iš pasaulinių rinkų, tai ir buvo valstybinės skolos šaltinis. Toliau - vadinamoji reigonika (pradėta vykdyti JAV prezidento Ronaldo Reigano (Ronald Reagan) valdymo metais - red. past.). Jos esmė - imta leisti pigius pinigus skatinant vartojimą. Dėl šių prie-

G.JAKAVONIS: Jeigu teisingai supratau, vis tiek jūs labai optimistiškai vertinate visų tu problemų Europos Sąjungoje sprendimą.

Z.BALČYTIS: Kas nors turi būti optimistas. Galų gale aš tikrai nematau kito kelio. Mes turime arba kairę kelio pusę, kurioje daugybę dešimtmečių jau esame buvę, arba kitą - demokratijos - kelią, nueitą išsivysčiusių valstybių. Aišku, vienas svarbiausių dalykų šiuo atveju yra solidumas. Mes visi kartu šiandien turime mėginti sutelkti intelekto, gamybos potencialą, galbūt ir pinigus.

P.GYLYS: Noriu pratęsti mintį įvesdamas antiekonomikos sąvoką. Tai tas tikrovės aspektas, kuris atspindi negatyvią ūkinę veiklą. Atsiranda turtas ir neturtas, gėrybė ir blogybė. Tarkim, šiandien mes turime tokias viešąsias blygybes kaip individualistinė filosofija, vartotojų visuomenės filosofija. Jeigu mes manome, kad šita planeta yra neribota ir kad joje gali gyventi 30 ar 40 milijardų žmonių, tai tada mes galime eiti tuo keliu, kuriuo dabar einame. Priešingu atveju, kaip profesorius sakė, mes gyvename ateities kartų sąskaita. Ir blogiausia yra tai, kad geriausiai gyvena tie, kurie kuria viešąsias blygybes. Pavyzdžiui, jeigu gini viešąjį interesą, tai turtingas nebūsi. O kai ginamas privatus interesas, kapitalas, pažiūrėkite, kaip gyvena Laisvosios rinkos instituto jaunimas. Vadinas, jie gauna atlygį už neigiamą veiklą. Ir tai yra antiekonomika. Vienoje publikacijoje buvo sakoma, kad liginės valytoja visuomenei duoda daugiau naudos negu nevykęs bankininkas. Ir iš tikrųjų, kas sukėlė šią krizę? Tai žmonės, siūlę tuos finansinius produktus, ir nemanau, kad tai buvo gėrybės. Spekuliacijos genijus Vorenas Bafetas (Warren Buffett) yra pasakęs, kad išvestinės finansinės priemonės yra dalykai, kurių beveik niekas nesupranta, bet visi tai vertina. O žinote, kiek yra išvestinių priemonių pasaulyje? Per 600 trilijonų. Ir tai yra sprogmuo. Taigi finansų rinkos valdo dabartinę situaciją. Visi dreba, kaip sureaguos finansų rinkos. Šios drebėdamos blogina Graikijos, Europos padėtį ir t.t. Ir akivaizdžiai matyti, kad pasaulyje nėra režimų, institucijų, kurios tinkamai reaguotų į tą situaciją. Dabar karštingai bandome priimti euro zonos gelbėjimo planą. Viešoji blygybė individualizmas, viešoji blygybė vartotojų visuomenės filosofija, gyvenimas ateities kartų sąskaita rodo, kad mes nemylime savo vaikų ir anūkų. Įrodykite, kad yra kitaip.

A.VAIŠVILA: Ateitis negali atsirasti iš nieko kito kaip iš dabarties. Manysčiau, kils vartojimo priešybė. Panašiai sovietiniais laikais pradėjo dalyti, dalyti ir vieną dieną

► Sukaupų skolų gražinti neįmanoma, skolų didinti juo labiau, nurašyti irgi neįmanoma

Rolandas PAULAUŠKAS
Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras

žiūri, kad nebėra ką dalyti. Ar ne ta pati situacija šiandien formuojasi Vakaruose? Remiantis ta dalijimo, arba vartojimo, ideologija, buvo pradėta vadinamoji atvirų durų politika. O ta atvirų durų politika, kaip žinote, nesuinteresuotas niekas kitas, kaip tik stambus kapitalas, kai jis nori laisvės. Pavyzdžiui, liberalizmas kyla ne iš individo, kaip karštas manoma, o būtent iš turtų tu-

► Blogiausia yra tai, kad geriausiai gyvena tie, kurie kuria viešąsias blygybes. Jeigu gini viešąjį interesą, turtingas nebūsi

Povilas GYLYS
Ekonomistas profesorius

rinčio ir jį siekiančio padidinti individo. Tai štai, stambiajam kapitalui reikia plėtoti gamybą, ir ji perkeliama ten, kur yra labai pigu. O ką turi daryti tie vadinamieji nereikalingi žmonės? Jie turi skatinti vartojimą. Pavyzdžiui, visa reklama dabar atsiduria tarp vartojimo ir gamybos. Ir pagrindinės lėšos reklamai skiriamos tik todėl, kad ji turi skatinti vartojimą. Matote, kapitalas visada yra internacionalinis. Globalizacijos siekis atrodytų patrauklus - kad žmonės laisvai judėtų, bes jos esmė ta, kad kapitalas nori laisvai judėti. O kai kapitalas nori laisvai judėti, jis pritraukia į šalis skirtingų civilizacijų žmones, pastarieji atvažiuo sutinka dirbti už mažesnę atlyginimą negu vietiniai, tai sukelia tautų kraustymąsi. Noriu atkreipti dėmesį: ar mes nekartojame V, VI amžiaus situacijos, kai subyrėjo Romos imperija? Gal pamenate iš mokyklinių vadovėlių: apie V, VI amžių dar buvo rašoma, toliau tuščia, ir pasirodo IX amžius - Anglijoje atgimsta miestai ir prasideda civilizacija. Kur dingo tie tarpiniai amžiai? O jie dingo per karus ir suirutes, kai tautos pradėjo maišytis. Ir dabar vėl matome masinę migraciją, tautų maišymąsi.

Pavyzdžiui, prancūzai mano, kad jie įsileido musulmonus ir kad pastarieji nieko negali keisti, jie mano, kad gali mergaitėms musulmonėms uždrausti su parandžomis vaikščioti. Gerbiamieji, įsileidome kitus - nustojome būti tuo, kuo prieš tai buvome. Priversti keistis ne tik imigrantai, bet ir tos vietos tautos. Vadinas, kai dėl kapitalizmo imamas slopinti nacionalizmas, kyla priešybė - labai radikalus nacionalizmo atgimimas, ir jis neišvengiamai atgims, pradėdamas kurti naują Europą. Juk mes žinome, nacionalizmas sugriovė ne vieną imperiją, ir Sovietų Sąjungą taip pat, nors kai kas sako, kad daugiausia čia lėmė ekonominiai veiksniai. Nuo liberalizmo pradėsime judėti autoritarizmo arba valstybės vaidmens stiprinimo link.

Europa gali neatpažįstamai pasikeisti, jeigu nesiims staigių reformų ribodama vartojimą ir keisdama teisės sampratą. Dabar Vakarai teisės neturi, nes ją diktuoja kiekvienas turintis jėgos. Juk, pavyzdžiui, Amerikoje formuojama vadinamoji teisinio realizmo koncepcija: teisės nėra, teisė yra visa tai, ką daro teisėjas. O kiekvienas teisėjas daro

vis kitaip. Mūsų tauta daug ką gali Vakarams pasakyti. Pavyzdžiui, statistika rodo, kad Lietuvoje ne santuokoje gimsta 28 proc. vaikų, o štai visoje ES gimsta 35,1 proc. Sako, žiūrėkite, koks didžiulis atsilikimas. Aš sakau, ačiū Dievui, kad turime tokį atsilikimą, reikia jį palaikyti. Jeigu mes nesuovoksime šitos tendencijos, Europa gali pakartoti po Romos sekusį laikotarpį.

R.PAULAUŠKAS: Neseniai visos televizijos su džiaugsmu pranešė - Europos gelbėjimo fondas padidintas iki trilijono eurų. Ir eilinis žmogus galvoja, kad geri dėdės iš Europos Sąjungos susimetė, bet, mielieji mano, neturi jie to trilijono. Kokia šito skolinimosi ir besaikio vartojimo pasekmė? Visos Europos Sąjungos valstybės, karštoji - visos, turi deficitinius biudžetus. Nėra nė vienos, kuri uždirbtų daugiau, negu išleistų. Prancūzijos, Vokietijos, vadinamųjų Europos Sąjungos lokomotyvų, biudžeto deficitas yra dešimtyje milijardų eurų kasmet. Dar daugiau, užsienio prekybos balansas visur Europos Sąjungoje, išskyrus Vokietiją, yra neigiamas, t.y. visos valstybės daugiau perka, negu parduoda už užsienį. Tai jūs man pasakykite, iš kur tas trilijonas ateis? Tikimasi pritraukti kinus, kažko-

► Panašiai sovietiniais laikais pradėjo dalyti, dalyti ir vieną dieną žiūri, kad nebėra ką dalyti

Alfonsas VAIŠVILA
Teisėninkas profesorius

kios mistinius individualius investuotojus, o pagrindinis šaltinis - vėl iš oro gamins pinigus, kitaip sakant, skolinsis ateities kartų sąskaita. Nėra kito varianto. Kad būtų koks judėjimas į priekį, reikia pradėti taupyti. Bet tik pradėjus taupyti ims mažėti to paties biudžeto, ir taip jau mažo, pajamos, dar labiau didės deficitas. Perparduodant namus per trumpiausią laiką buvo galima užsidirbti didžiausius pinigus. Tuo užsiimti buvo kur kas naudingiau negu ką nors rimtai gaminti. Statistika rodo, kad 2005 metais JAV pradėta statyti 2 mln. namų, 2010-aisiais - 600 tūkst. Ar įsivaizduojate, kokią tai rodo situaciją šalyje? Prancūzijos skola sudaro beveik du trilijonus eurų, Vokietijos skola - daugiau nei du trilijonai eurų. Anglijoje, jeigu pridėtume dar ir išorės skolą, iš viso būtų siaubingi skaičiai. Čia tik viešoji skola, o privati skola yra dar didesnė. Beje, jei sudėtume visas šias skolas, tai kiekviena Jungtinių Valstijų šeima yra skolinga 660 tūkst. dolerių. O santaupų kiekviena šeima Jungtinėse Valstijose turi vidutiniškai 7 tūkst. dolerių. Įsivaizduojate skirtumą? Sukaupų skolų gražinti neįmanoma, skolų didinti juo labiau, nurašyti skolų irgi neįmanoma. Vienintelė išeitis yra pradėti gyventi pagal galimybes. Kuris dabar politikas išeis ir pasakys: jūs valgotė ateities kartų duona? Tik truputį buvo sumažintas vartojimas, ir žmonės iš karto išėjo į gatves. Nelabai sutinku su ponu Z.Balčyčiu, taip optimistiškai žvelgiančiu į ateitį. Kas dabar gali išgelbėti Europos Sąjungą? Hiperinfliacija. Infliacija ir taip jau yra - spausdinami ir metami pinigai, bet tai negelbsti. Hiperinfliacija gali sumažinti skolų našta, bet ji griaua visą gyvenimą. Pradėjus taupyti žmonės išeina į gatves, nes tų nereikalingų žmonių, gyvenančių ne pagal savo išgales, yra labai daug. Norėtusi ti-

kėtis, kaip sako ponas Z.Balčytis, kad mes visi - JAV, Kinija, ES - susivienysime ir ieškosime išeities. Šiandien JAV, norėdamos išsaugoti dolerį, turi skandinti eurą, kitaip skęš ir tie, ir anie. Reikia apsispręsti, ką ginti - ar abstraktų pasaulio žmogų, ar savo tautą, savo visuomenę. JAV bando spręsti savo problemas karais, chovaudamosi kontroliuojamojo chaoso teorijomis. Per visus šiandien pasaulyje vykstančius karus JAV bando gelbėti dominuojantį dolerio vaidmenį. Ir Afrikos gaisras yra skirtas pirmiausia Europai ir eurui žlugdyti, - taip galima tikėtis išgelbėti dolerį. Dėl ateities. Prancūzijoje kitais metais vyks rinkimai. Viena iš kandidačių yra Marin Le Pen (Marine Le Pen). Ji į antrą rinkimų turą tikrai pateks, visi reitingai tai rodo. Pagrindiniai jos penki punktai: Europos Sąjungai - ne, eurui - ne, NATO - ne, emigrantams - ne, gražinti iš Kinijos į savo šalį gamybą. Šie jos politiniai šūkių - kova su individualizmu, su asmens iškėlimu virš „mes“. Tautos turi natūralų savisaugos instinktą. Kyla didžiulės riaušės, nes vartoti vis tiek reikia mažiau, režimai neišvengiamai giežtės, o jiems griežtėjant Europos Sąjunga, aišku, subyrės. Kaip baigė savo kalbą Bundestage Vo-

kietijos kanclerė Angela Merkel? Ji pasakė: mielieji mano, 50 metų ramybės ir taikos anaipol nėra garantuoti ateityje. Ir aš su ja šiuo atveju sutinku.

G.JAKAVONIS. Atsimenu, kitados Z.Balčytis buvo apkaltintas dėl to, kad Lietuva neįsivedė euro. Dabar jam reikėtų paminklą pastatyti, kad mes to euro neturime. Kokias matote Lietuvos perspektyvas?

Z.BALČYTIS: Kalbant taip kaip Rolandas, viskas yra labai paprasta. Grįžkime į savo 3,1 mln. gyventojų valstybę, prancūzai grįš į savo 70 mln. gyventojų teritoriją. Na, bus gražintos į Prancūziją visos gamyklos, visi darbuotojai, bet reikia prekiauti tuo, kas pagaminta, reikia suteikti žmonėms tokią gyvenimo kokybę, kokią turėti jie yra įpratę. Šiandien yra iškilęs klausimas, ar mes iš tikrųjų ieškosime bendros išeities, atsisakydami dalies savo įtakos.

Ne paslaptis, kad ir Azijos valstybės nori įvesti savo valiutą, dėl to plačiai diskutuojama, ypač su Japonija, Kinija. Nesu jau toks absoliutus optimistas, bet matau, kad šiuo metu iškilė didelė grėsmė ne tik Europai ir euro zonai. Ar Lietuva prisijungs prie euro zonos, ar ne, gyvenimas parodys. Šiandien mes, nors ir nesame joje, vis vien mokame tuos pačius indėlius į Europos Sąjungos biudžetą, daugiau nei 2 proc. BVP. Kai kurios valstybės moka ir mažiau, nors sako, kad sumoka daugiau. Ta pati Jungtinė Karalystė taip pat moka į biudžetą mažiau. Yra daug tokių galbūt neteisingų dalykų, kuriuos ateityje Europos Sąjungoje reikėtų spręsti. Dėl žemės ūkio politikos, tiesioginių išmokų. Atrodytų, tai lyg šalutiniai dalykai, bet jie turi labai didelę įtaką kiekvienos valstybės ekonomikai. Šiuo metu Lietuva nepriklauso euro zonai, ir mes neturime

jokios įtakos sprendimams, kurie bus priimami euro zonos valstybėse. Tai nėra labai gerai - mes neturime svarto apginti savo interesus. Manau, jei šitas darinys išliks, dėl ekonominės naudos, dėl galimybes veikti ekonominius ir politinius procesus mes tikrai turėtume būti šioje bendroje rinkoje.

G.JAKAVONIS: Ar iš tikrųjų mes galime Europoje būti tik subjektai, o ne tos visos politinės, ekonominės veiklos objektai?

P.GYLYS: Iš esmės visi politologai sutaria dėl to, kad Europos Sąjungoje yra demokratijos deficitas, - žmonės ir tautos per mažai dalyvauja priimančiais sprendimais. Kaip mechanškai mūsų lyderiai kartoją, kad 2014 metų sausio 1 dieną mes įstosime į euro zoną. Aš, pavyzdžiui, esu ekonomistas, gal nesu valiutų specialistas, bet vis tiek atsirastų žmonių, su kuriais būtų verta šiuo klausimu diskutuoti. Šis terminas, mano supratimu, yra visiškai nerealias. Prieš keletą metų buvo viena situacija, dabar yra kita. Vadinas, turime iš naujo sėsti diskutuoti, o to mes nedarome. Laisvosios rinkos institutas formavo viešąją nuomonę, kad individas pats protingiausias, jis vienas gali viską nuspręsti - kokia bus pasaulio ateitis, taip pat kokia aukštoji mokykla turės funkcionuoti su savo krepšeliu. Dėl tautiškumo. Mums formavo nuostatą, kad tauta yra išmonė. Paskaitykite Algirdą Degutį - jis tiesiogiai rašė, o Laisvosios rinkos institutas netiesiogiai sako, kad tauta yra neegzistuojantis subjektas. Ne tik žmogus nori išlikti. Kadangi tauta yra reali bendruomenė, ji taip pat kovos už savo būtį. Kovos būdai, kaip profesorius sakė, yra labai griežti.

R.PAULAUŠKAS: Dabar lie tuvis, norėdamas uždirbti eurą arba dolerį, turi ką nors realaus parduoti - ar savo darbo jėgą Vakaruose, ar kokią vietos pagamintą produkciją, ar žemę. O tie, kurie mums tą eurą ar dolerį duoda, visą pelną gauna iš emisijų. Dėl kompromisų. Ar galite pateikti pavyzdžių iš pasaulio istorijos, kai priimti kompromisai buvo išsprendę fundamentalius prieštaravimus? Jie sprendžiami labai negerais konfliktais. Dažnai stebimasi, kodėl Lietuvoje nėra tokių protesto akcijų, kokios vyksta visoje Europos Sąjungoje. Todėl, kad lietuviai, ypač jaunimas, nesieja savo ateities su mūsų šalimi. Jie ir neieško energijos tai šaliai, kurioje neketina gyventi. Kai tik jie pradės sieti savo ateitį su šia šalimi, pradės eiti į gatves ir streikuoti. Aš optimistiškas esu dėl visai kitų dalykų. Mes gyvename pagal savo išgales, prisiskolinę esame palyginti mažai, o tie, su kuriais mes konkuruojame, yra paskendę skolo ir gerai gyvena tik dėl tų skolinų pinigų. Tai štai, kai kiekvienas pradės gyventi pagal savo galimybes, mūsų gyvenimo kokybės skirtumai susivienodins. Mūsų gyvenimo kokybė išliks blogesnė dėl gamtinių sąlygų ir t.t., bet bent jau tas skirtumas nebus toks ryškus, ir mūsų žmonės nemanys, koks geras gyvenimas užsienyje, kaip yra dabar. Tas geras gyvenimas dirbtinai sukurtas. Šventė baigėsi, cirkas išvažiavo ir laikas namo.

Parengė Janina GRIGAITYTĖ

Visa filmuota medžiaga tinklalapyje w.w.zalgiris.org

Dailininkas K.Šimonis - tapytojų burtininkas

Paveikslai, kaip ir žmonės, turi savo likimus. Neretai nežinome ir kitados buvusio gerai pažįstamo žmogaus likimo. O kas įspės dailininko Kazio Šimonio, dirbusio iš širdies, negailėjusio savo akių šviesos ir energijos, paveikslų likimus?

Albertas PETRONIS

Paveikslų, neskaitant architektūrinių ir etnografinių piešinių, beveik nekūrė iš natūros, nemėgo plenero. Tikrovė jo kūrinuose permąstyta, daiktai įprasminėti. Kūrybinis procesas prasidėdavo nuo tyrinėjimo. Pėscias išvaikščiojo daugelį Aukštaitijos ir Žemaitijos kaimų, stebėjo žmonių būdą, papročius, aprangą, rinko tautosaką, padarė šimtus piešinių. Ypač daug minčių žadindavo istorijos relikvai: piliakalniai, jų formos, akmens ir žalvario radiniai, keramikos šukės, paslaptingi ženklai - runos, išaiškinimo ieškojo senuose dokumentuose. Kur tik prieidamas, archyvuose nurašinėjo kronikas, jei ten buvo paminėtas Lietuvos vardas. Keli šimtai jo nurašytų puslapių, liečiančių Lietuvos istoriją, buvo perduota Mokslų akademijai.

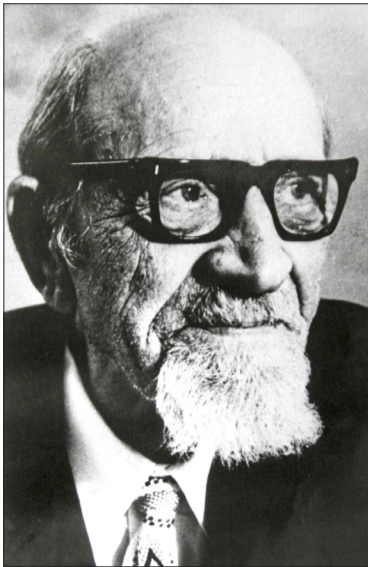
Kaip šimtametis ažuolas, giliai ir tvirtai įsišaknijęs į savo mylimos Tėvynės Lietuvos žemę, visų, kas jį pažinojo, mylimas ir gerbiamas dailininkas K.Šimonis daugiau kaip šešiasdešimt savo kūrybos metų fantastine, romantine, o kartais ir realistine tematika, savitu braižu ir nepakartojamu spalvų deriniu mums sekė šviesias pasakas apie gėrį, grožį, laimę, apie šviesą, pergalingai kovojančią su tamsa.

Jo kūryba mus nukelia į pasakų, dainų ir legendų pasaulį. Ji primena pirkeles, sodžius, kuriuose mes gimėme ir išaugome. Ji primena mus pačius, išėjusius į kelią, į gyvenimą. Kupinos fantazijos ir gilios išminties lietuvių liaudies pasakos, dainos, legendos jam buvo toji dirva, kurioje iškilo šviesių svajonių apie gražesnę gyvenimą įkvėpti jo kūriniai.

Vyresnės kartos žmonėms K.Šimonio vardas žinomas iš pat vaikystės. Jo iliustruotos knygos ir elementoriai juos atlydėjo iš šviesių pasakų karalystės iki šių dienų.

Kai žvelgiame į jo paveikslus, vaizduojančius kosmoso tolius, juose ištirpstančias ir užsiliepsnjančias žvaigždes, atrodo, kad šio žmogaus niekada nėra užgožę tragiškumo šešėliai, o jo pasaulis visada sklidinamas saulės virpesio.

K.Šimonio kūrinuose reiškiamasis vidinis pasaulis mus domina ypatingu spalvų kompozicijų originalumu. Tokio spalvų gausumo, tokio begalinio įvairumo, tokio harmoningo jų tonų suderinimo vargu ar rasime pas kurį nors kitą dailininką. Į žiūrovus jie kalba ne pavienėmis spalvomis, ne atskirais tonais, bet gamomis, sudėtingais spalvų akordais.

► Dailininkas Kazys Šimonis

K.Šimonis gimė 1887 m. rugpjūčio 25 d. Kupiškio rajone, Starconių kaime. Po metų kitų tėvai persikelia gyventi į Naujųjų Stebeikių kaimą, o vėliau - į Raseinių apskrities Ažutėnų kaimą, netoli Vosiliškio bažnytkaimio.

Tėvams dažnai keičiant gyvenamas vietas, vaikystėje ir jaunystėje dailininkui teko daug fiziškai dirbti, todėl nedaug buvo gauta paramos ir žinių, kad vėliau žengtų menininko keliu. Privaciai pasimokius skaityti ir rašyti, noras toliau mokytis trylikametį jaunuolį iš pradžių atvedė pas Vosiliškio, o vėliau pas Kupiškio bažnyčių vargonininkus. Pilni nepaprasto išskilmingumo, mistinės jėgos vargonų garsai sužavėjo jautrų jaunuolį. Šioje paslaptingoje aplinkoje jo žodžiais tariant, jis pradėjo ne vien jausti, bet ir mintyse kurti vaizdus.

Vėliau, mokydamasis Kaune, „Saulės“ mokytojų kursuose piešimo ir tapybos žinių sėmėsi iš žinomo lietuvių dailininko, archeologo, etnografo, muziejininko ir literato Tado Daugirdos, o 1917-1919 m. Petrograde lankė dailininko Fedosiejevo dailės kursus, vėliau gilino žinias pas dailininką Adomą Varną.

Ieškodamas geresnio ir šviesesnio gyvenimo K.Šimonis buvo išvykęs į JAV, tačiau 1919 m. grįžta į Lietuvą ir apsigyvena Kaune iki pat mirties, t.y. 1978 m. birželio 6-osios.

K.Šimonis daug metų paaukojo pedagoginiam darbui. Dėstė Kauno „Saulės“ gimnazijoje, Kauno mokytojų seminarijoje, Kauno dailės mokykloje, o pokario metais - Kauno politechnikos institute, Architektūros katedroje, piešimą, braižybą ir tapybą.

Be įvairių tarnybinių ir visuomeninių pareigų, dailininkas su pavydėtiniu atsidavimu ir įkvėpimu vis tapė ir tapė aliejumi, tempera, gvašu, piešė tušu, pastele ir pieštuku, fiksuodamas įdomesnius motyvus, liaudies meno vertybes, gamtos nuotaikų pakitimus. Gamta, jos paslaptingumas autoriui sukeldavo filosofinius apmąstymus, alegorinius vaizdus, kosminius motyvus.

Per ilgą metų savo kūrybos kelią K.Šimonis sukūrė gana daug grafikos darbų, iliustruodamas pasakas, dainas, vaikiškas knygeles, elementorius. Apipavidalino daug teatro pastatymų. Įamžino ne vieną Kauno senamiesčio ar kaimo

► K.Šimonio grafikos darbų reprodukcijos

sodybos vaizdą, Lietuvos gamtos peizažą. Buvo didelis muzikos gerbėjas ir žinovas, turėjo gerą balsą ir mėgo dainuoti. Jaunystėje rašė eiles, sakmes, 1936 m. buvo išleista jo poezijos knygelė „Girių giesmės“.

Vertingiausią palikimą sudaro savita, originali tapyba - daugiau negu 2000 paveikslų.

Per savo kūrybos metus K.Šimonis savarankiškai ir padedant Dailininkų sąjungai surengė keliolika parodų. Jo kūriniai buvo eksponuojami ne tik Lietuvoje, bet ir Latvijoje, Estijoje, Švedijoje, JAV, Vokietijoje, Prancūzijoje. Dauguma dailininko kūrinių yra privačių asmenų rankose, o nemaža dalis - užsienyje, todėl pamatyti jų didesnę kiekį gana sunku. Tačiau tie, kurie turėjo galimybės susipažinti nors su viena antra dešimtimi, nesunkiai pajuto, kad jie kiekvienam len-

gvai suprantami, dvelkiantys vidine šiluma ir ramybe.

Ar ankstyvą rytą, ar vėlai vakare visada, net ir sulaukusį devyniasdešimt pirmųjų, rasdavau su teptuku rankose palinkusį prie saulės spalvomis spindinčių paveikslų, o patį dailininką - spinduliuojantį gėriu, šiluma, švelnumu, optimizmu ir artimo meile. Jis manęs nepaleisdavo iš visų pusdienius. Vis kalbėdavo apie meną, politiką, literatūrą, istoriją, religiją, žmonių buitį ir jų santykius, šeimos idiliją, žodžiu - apie viską. Lyg norėdamas per mane perduoti žmonėms tai, ko nespėjo užfiksuoti savo kerinčiuose paveiksluose. Nepastebimai bėgdavo valandos, nes tėviška dailininko šiluma, kurią jis dosniai dalydavo kiekvienam pas jį apsilankiusiam, užburdavo kaip magija. Ir kai norėdavau pakilti, jis visada dar ne kartą sulaukydavo ir vaišinda-

mas kokiais nors skanėstais sakydavo: „Tu vis skubi“.

Kai kurių mūsų šalies ir užsienio menotyrininkų žodžiais tariant, K.Šimonio menas nėra koks nors sezoninis dalykas, kaip kad daugelis vadinamųjų modernių srovių, kurios greit nugyvena savo amžių, kai tik reklama nutyla. K.Šimonio mene yra amžinų grožio pradų, kurie niekada nepaskęs gyvenimo bangose. Tikras grožis, ne reklamos padaras, spinduliuoja ir amžiais šildo žmonių širdis. Tokį grožį skleidžia dauguma K.Šimonio paveikslų, todėl jo menas - amžinas menas, kiek galima kalbėti apie žmogaus darbų amžinumą...

Dar prieškarinio metais Lietuvos dienlaikraščiai rašė, kad K.Šimonis - mūsų tautos brangenybė, kad jis jau seniai įvertintas ir kad jam mūsų meno pasaulyje seniai paskirta garbinga vieta.